

πηγέθησαν δέ αἱ «Μικρὲς πνοὲς» τοῦ κ. Πετιμεζᾶ Λαύρα. Εἶχον ύποβληθῇ 21 συλλογαί.

— Τρία μονόπτακτα πρωτότυπα ἔργα ὑπὸ νεαρωτάτων, διὰ πρώτην φοράν ἐμφανιζομένων, συγγραφέων, ἐπαίχθησαν εἰς τὸ Κυβέλειον. Δύο κωμῳδίαι τοῦ κ. Κροντῆρα — Σύζυγοι Νούμερο δύο — καὶ ἡ «Ἀγάπα με σὸν μπορεῖς» καὶ ἐν δράμα «Ἡ Κίτρινη κουρτίνα» τοῦ κ. Δράκου.

— Προεκηρύχθη τὸ Κόντειον Φιλολογικὸν διαγώνισμα πρωτότυπων φιλολογικῶν πραγμάτων. Ηροθεσμία ἡ 1 Φεβρουαρίου 1923. Βραβεῖον χιλιόδραχμον.

— Ο ἐν Λονδίνῳ πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος ἥγορισε τὴν κλίνην ἐφ ἵξ ἀπέθανεν εἰς Μεσοῦδγυιν ὁ λόρδος Βύρων καὶ προσεχῶς τὴν ἀποστέλλει τείς Αὐθῆνας. Ἐπὶ τῇ εὐκαριοτὶ ταύτῃ δημοσιεύμενον ἀποσταλεῖσαν ἡμῖν ὅπλο τοῦ κ. Ραζέλον μεταφρασιν μιᾶς θαυμασίας περιγραφῆς ἀθηναῖς καὶ δύσεως, εἰλιμενῆς ἐκ τοῦ τρίτου ἀσματος τοῦ «Κορσάρου» ἐκτενοῦς ἐπικολυματου ποιήματος τοῦ Βύρωνος. Τῇ μετάφρασιν ὀλοκλήρου τοῦ ποιήματος ἔχει φιλοτεχνήση δ. κ. Ραζέλος κατὰ τὸν χυθμὸν τοῦ δημοσιευμένου ἀποστάσιματος.

— Ο ἐν Ηαρισίοις Ἑλληνι θεατρικὸς συγγραφεὺς κ. Ζουρδός ὁ μὲ τὸ ψευδώνυμον Ἀρμὸν ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ κ. Πετροκοκκίνου γράψι τὸ «Ἀεροπλάνον» καὶ ἄλλα ἔργα, ἐπιμήθη μὲ τὸ παράσημον τῆς Λεγενδῆς τῆς τιμῆς.

— Τὸ Ἑλλ. Ὁδεῖον καὶ ἐφέτος διεκρίθη διὰ τὰς προόδους του. Ἰδιαιτέρας μνείας ἀξίει ἡ ἐλληνικὴ καθαρῶς συμφωνικὴ συναυλία μὲ ὀλόκληρον τὴν ώραιάν «Συμφωνίαν τῆς Λεβεντιᾶς» τοῦ κ. Καλομοίρην συμπράξεις μικτῆς χωραδίας, ἔνα συμφωνικὸν πρόλογον ἀπ' τὴ ζωὴ τοῦ Λαοῦ τοῦ κ. Λ. Σφακιανάκη, καὶ τὴν Δευτέραν Σουίταν δι' ὀρχήστραν τοῦ κ. Λαυράγκα. Τὰ δύο τελευταῖα ἔργα, διὰ πρώτην φοράν ἐκτελεσθέντα, ἐκρίθησαν εὐνερέστατα. Κατὰ τὴν μουσικὴν ἐπίδειξην τῶν τελειοφόίτων διεκρίθησαν ἡ κ. Κυπριώτου εἰς τὸ βιολί, ἡ δ. Λαμπρινοπούλου διὰ τὴν ὄντως ὑπερφυσικὴν φωνὴν της, ἡ δ. Καΐτη Πρωτοπατᾶ ἀναδειγνύεσσα ἡ πρώτη Ἑλληνὶς ἀρπίστρια «λαβοῦσα δίπλωμα, ἀνταξία μαθήτρια τῆς δ. Λουκίας Ιωάννου καὶ ἡ δ. Κ. Μπεκιάρη ἡ ὁποία καὶ εἰς τὴν λυρικὴν ποίησιν καὶ εἰς τὴν εὐτράπελον ἐπέδειξε τάλαντον ἀξιοσημείωτον. Εἰς τὴν ἐπίδειξην τῆς δραματικῆς σχολῆς εἰς τὴν τάξιν τῆς κ. Δρακοπούλου μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας ἐπαίχθησαν μία σκηνὴ ἐκ τῆς «Ἀλέκτρας», ἀπαγγέλθη ἡ τριλογία τῶν «Ἐπιτυμβίων» τοῦ κ. Παλαμᾶ καὶ ἐπαίχθη τὸ μονόπτακτον δράμα τοῦ κ. Ἀσπρέα. «Τὸ φύλο τοῦ σκοτωμένου» τοῦ ὅποιον τὰ πρωταγωνιστοῦντα μέρη διημηνευσαν αἱ δεσπ. Λιλή Καλογεροπούλου καὶ Ε. Ξηροταγάρου.

ΣΕΝΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

— Απέθανεν ὁ λόρδος Νόρθκλιφ, ἐν ἡλικίᾳ 57 ἐτῶν δὲ ἐπιφανέστερος Ἀγγλος δημοσιογράφος. Κατήγετο εἴς ἀστικῆς οἰκογενείας. Γιὸς βιβλιοπώλου, ἔδειξε δεκαενετής κλίσιν πρὸς τὴν δημοσιογραφίαν, Ὁνομάζετο Χάρομσονορθ. Ἐν ἡλικίᾳ 23 ἐτῶν ἐξέδωκε τὴν ἐβδομαδιαίαν ἐφημερίδα «Ἀνσονερς». Τῷ 1900 ἐγένετο διευθυντὴς τοῦ «Νταϊλην Μαίηλη», κατόπιν δὲ διευθυντὴς μεγάλου δημοσιογραφικοῦ τράστ περιλαμβάνοντος τὰς σταυδιοτέρας Ἀγγλικᾶς ἐφημερίδας καὶ περιοδικά. Κατὰ τὸν πόλεμον ὀνομάσθη λόρδος διὰ τὰς ἐξαιρετικὰς ὑπηρεσίας του. Ἀκούστος, μελετηρός, καινοτόμος, ὑπῆρξεν ἀφοσιωμένος εἰς τὸ ἔργον του ἐξ ὀλοκλήρου.

— Μία εἰκὼν τοῦ μεγάλου Ἀγγλου ζωγράφου Ρένιονδες ἐπωλήθη κατ' αὐτὰς ἀντὶ 176,000 φρ. καὶ μία ἄλλη 70,000 φρ.

Μία εἰκὼν τοῦ Ρόμνεϊ ἀνήκουσα εἰς τὴν συλλογὴν τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουμά ἐπωλήθη ἀντὶ 60,500 φρ.

— Εἰς Ιάπων φιλότεχνος Ματσουκᾶτα ὄνόματι ἔστειλε πρὸς τὸν Γάλλον καλλιτέχνην Μονέ 800,000 φρ. διὰ νὰ τοῦ στείλῃ ἐν ἔργον του τῆς ἐκλογῆς τοῦ ἰδίου καλλιτέχνου. «Ο Ιάπων κατέζει 25 πίνακας τοῦ Μονέ, δυστις ἥδη ἄγει τὸ 82ον ἔτος.

— Τὸ Συμβούλιον τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν διώρισεν ἐπιτροπὴν ἐκ δώδεκα μελῶν ὅπως μελετήσῃ τὸ πρόβλημα τῆς διεθνοῦς πνευματικῆς ἐργασίας. «Ο κ. Ἀΐνστατιν ἐξήτησεν ὅπως διωρισθῇ μέλος τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης.

— Ἀπέθανεν ὁ Γάλλος Ἀκαδημαϊκὸς Αιμιλίος Μποντρόν. Ἐρευνητής περισσότερον τοῦ παρελθόντος ἢ τοῦ παρόντος, ἥτο δο ποιήτης τῆς θετικωτέρας ἐπιστήμης. Ἐσπούδασεν εἰς τὴν Χαῖλδεμβέργην καὶ ὑπῆρξε μαθητὴς τοῦ Τσέλλερ, τοῦ ὅποιον μετέφρασε τὴν «Ἑλληνικὴν Φιλοσοφίαν» εἰς τὴν Γαλλικήν. Καθηγητὴς τῆς φιλοσοφίας εἰς Μομπελλίε καὶ Νανσύ, ἐκλήθη τῷ 1888 εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῶν Παρισίων καὶ τῷ 1914 ἐξελέγη ἀκαδημαϊκός. Μεταξὺ τῶν μικροτέρων ἔργων του, αἱ μελέται του περὶ Πιασκάλ καὶ Ούπλιαμ Τζαίμις είνε γνωστόταται. «Ἄλλα ἔργα του «Ἡ φιλοσοφία καὶ ὁ Πόλεμος», «Ἡ συνοχὴ τῶν φυσικῶν νόμων» καὶ αἱ «Μελέται ἐπὶ τῆς Ἰστορίας τῆς Φιλοσοφίας» ἔχουν μεταφρασθῆ εἰς πλείστας γλώσσας.

— Εἰς Λινόν θά διόρθῃ Πανεπιστήμιον τῆς Ἐργασίας.

— Δύο θαυμάσιαι εἰκόνες τοῦ Ηέγκοσταντ ἡ μία παριστῶσα τῶν ἰδίων καὶ ἡ ἄλλη τὴν σύζυγόν του, αἵτινες ἀποτελοῦν μέρος τῶν θησαυρῶν τοῦ Ρώσου πρίγκηπος Γιουσούπωφ ἡγοράσθησαν ὑπὸ Ἀγγλον τινὸς ἀντὶ 250,000 λιρῶν στερεοτίνων.

— Εἰς τὴν Οὐασιγκτῶνα ἀνηγέρθη ἀνδριάς τοῦ Δάντου.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ «ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΝ,,

Ο τάφος τοῦ Βηλαρᾶ

Εἰς τὴν «Πινακοθήκην» τοῦ Ὀκτωβρίου 1921 εἶδον, ζτι δ σεβαστὸς καθηγητὴς Κος Κων. Ράδος γράφων περὶ Βηλαρᾶ λέγει: «Σὸν νὰ μὴ ἔχῃ δίκαιοιον δ. κ. Χ. (ἐννοῶν τὸν κ. Χρυστοδοχίλην), ζτις τις διεβίβασεν εἰς τὴν φιληγανή «Πινακοθήκην», ἀς εἰχον δώσῃ αὐτῷ πληροφορίας περὶ τοῦ ἐν Τσεπελόσφι θανάτου καὶ τῆς ἐκεὶ ταφῆς τοῦ μεγάλου ποιητοῦ I. Βηλαρᾶ. Λαμβάνω τὴν τόλμην νὰ ἐπαναλάβω, ζτι δ ἔξ Ιωαννίνω ποιητὴς I. Βηλαρᾶς καὶ ἀπέθανε καὶ ἐτάρφη εἰς Τσεπέλοσφ, ἐνθα δηνειται η κλιμακι το πρώην μὲν δημοτικοῦ σχολείου, ηδη δὲ Τσουφλείου φαρμακείου. Ταῦτα γράφων δὲν ἔχω σκοπὸν νὰ προσδώσω αἰγλην τινὰ εἰς τὸ αἰγλην το Τσεπέλοσφ, διότι οὔτε Τσεπελούτης, οὔτε τοπικιστὴς είμαι, ἀλλὰ χάριν τῆς ἀληθείας. Τὸ πρώτον εμάθον ταῦτα τὴν 23 Ιουνίου 1874 ημέραν Κυριακήν ἐν Τσεπέλοσφ, δηπου είχον μεταβῆ πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν συγγενῶν μου, καὶ δὴ τότε ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ μ. Ἀθανασίου Κέντρου, ητις ἀλλοτε ἀνήκει εἰς τὸ πάππον τοῦ σεβαστοῦ Καθη-

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

γητοῦ κ. Κ. Ράδου· είχον συναχθῆ ἀρκετοὶ Τσεπελοβῖται ἐκ τῶν τὰ πρώτα φερόντων, καὶ ἥπαντες ἐκ τῶν τὰ ὑπέρ πεντήκοντα ἔτη γεγονότων, οἱ ἔξης. 'Ο Σακελλάριος Παπᾶ Θεόδωρος ἀποδιώσας ὑπερογδοηκοντεύτης τῷ 1892, δὲ Ιωάννης Ζαφειρίδης πρώην ἐλληνοδιδάσκαλος τότε δὲ μουχτάρης, δὲ Ιωάννης Κ. Κέντρος, δὲ Πασχάλης Σιόμπολας, δὲ Κώστας Μπίτσιος, δὲ Φίλιππος Κουσίδης, δὲ Κώστας Σιάρκας, δὲ Γεώργιος Κουσίογλος, δὲ τότε ἐλληνοδιδάσκαλος κ. Κ. Χρονίδης ἐκ Στολοβοῦ, καὶ δὲ Σουδενῶν δημοδιδάσκαλος Ζαμπακίδης. Λέγουν δὲ γινομένου περὶ δικτύρων μεγάλων τοῦ Γένους ἀνδρῶν ἀνεφέρθη καὶ τὸ τοῦ Βηλαράτότε δὲ Σακελλάριος Παπᾶ Θεόδωρος εἰπεν, διτεῖ δὲ Βηλαράς ἀπέθανεν ἑδῶ εἰς τὰ 1822 ταφεὶς ἐκεῖ δηποτεί τώρα εἰναι νῆ σκάλα τοῦ δημοτικοῦ σχολείου, διότι τότε δλο αὐτὸν τὸ μέρος ἦτο Νεκροταφεῖον, καὶ ἔπειτα ἔγεινε τὸ σχολεῖον. Ναί, ναί, ἀπήντησαν οἱ γεροντότεροι Φιλ. Κουσίδης καὶ Πασχάλης Σιόμπολας. 'Ετος ἡκούσαμεν καὶ ἡμεῖς προσέθηκαν, οἱ I. Κέντρος, I. Ζαφειρίδης καὶ λοιποί. 'Ο Σακελλάριος ἐπανέλαβεν διτεῖ ἐνθυμείτο τὴν κηδείαν του, διότι ἦτο δεκαετής περίπου. 'Ηλθε δὲ εἰς τὸ Τσεπέλοβον δὲ Βηλαράς, διότε τὰ σουλτανικὰ στρατεύματα μαχόμενα κατὰ τοῦ 'Αλῆ ἀπέκλεισαν τὰ Ιωάννινα, ἀναγκασθεῖσῶν πολλῶν οἰκογενειῶν Ιωαννιτῶν νὰ καταφύγωσιν εἰς τὸ Ζαγόριον, δηποτεῖς ἀποφύγωσι τὰ δεινὰ τοῦ πολέμου. Δέν εἶχε δὲ συμφέρον τι δὲ Σακελλάριος νὰ φευσθῇ τότε καὶ νὰ ἐπαναλάβῃ τὰ αὐτὰ καὶ τὴν 27 Μαΐου τοῦ 1890 ἡμέραν Κυριακὴν τῶν ἄγίων Πάντων καὶ ἑνώπιον τοῦ τότε Μητροπολίτου Ιωαννίνων καὶ ἡδη Ἡρακλείας κ. Γρηγορίου κατὰ τὴν εἰς τὴν σχολὴν ἐπίσκεψίν του καὶ ἐν γένει πάντες οἱ Τσεπελοβῖται ἔξακολουθοῦσι νὰ

δεικνύωσι τὸ μέρος τοῦτο, ἐπει ἐτάφη ὁ Βηλαράς. Τέλος πάντων πρὸς ἀποφυγὴν πάσης συζητήσεως, ἵς ἀφήσωμεν ἡσυχον καὶ ἀταφον τὸν ἀθάνατον ποιητὴν Βηλαρᾶν μέχρις οὗ ἐμφανισθῇ τις ἔτερος Ἀριμαθείας 'Ιωσήφ, ἵνα ἀποθέσῃ αὐτὸν ἐν καινῷ μνημείῳ,

(Ζαγόριον) Νιγάδες τῇ 22 Μαΐου 1922.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β. ΣΩΤΗΡΗΣ

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΠΟΙΗΤΑΣ ΜΑΣ

'Ο ἐν Ρώμῃ Ἑλληνιστής καὶ διευθυντής τοῦ Σλαβικοῦ τμήματος τοῦ Istituto per l' Europa Orientale κ. Λύρηλος Παλμιέρι ἀπέστειλε ἡμῖν τὴν ἔξης ἐπιστολὴν Ἑλληνιστή.

Ἄξιότιμε κύριε,

'Εσωκλείστως ἀποστέλλω ἀπόσπασμα ἐκ τῆς 'Ιταλικῆς ἐφημερίδος «Tempo» περὶ τῆς νεοελληνικῆς ποιήσεως. Θέλω νὰ γράψω ἴστορίαν τῆς νεοελληνικῆς ποιήσεως καὶ νὰ μεταφράσω τὰ καλλίτερα ποιήματα.

Σας παρακαλῶ εἰς τὴν «Πινακοθήκην» νὰ προσκαλέσετε τοὺς νέους ποιητὰς νὰ μοῦ στελλωσι τὰ συγγράμματά των μὲ βιογραφικὰ σημειώσεις. Τοιουτούροπως δύναμαι νὰ ἐργασθῶ διὰ τὴν ἔξαπλωσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος διὰ τῆς νεοελληνικῆς γραμματολογίας εἰς τὴν 'Ιταλίαν.

Μετὰ φιλίας καὶ εὐγνωμοσύνης

Dr. A. PALMIERI
via Nazionale 89, Roma.

Η ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝ. ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

'Η πρὸς ἑορτασμὸν τῆς ἑκκατονταετῆρίδος τῆς Ελληνην. ἐπαναστάσεως συσταθεῖται Κεντρικὴ ἐπιτροπὴ ὑπὸ τὴν ταχτικὴν πρωτεδοσίαν τῆς Α. Β. Υ. τοῦ πρίγκηπος Νικολάου ἐπελέγθη συστηματικῆς ἐργασίκς καὶ προμελέτης τοῦ προγράμματος, τὸ ὅποιον συνταχθὲν ὑπὸ τοῦ Γεν. γραμματέως κ. Χαριτάκην ἐνεκρίθη ὑπὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς. Καθορισθέντος ἑορτασμοῦ ἔτους τοῦ 1930,— ἑκκατοστῆς ἐπετείου τῆς ἀνακούφισεως τῆς Ελλαδὸς ὡς ἀνεξαρτήτου Κράτους,— ὑπάρχει ὀκταετὲς διάστημα, κατὰ τὸ ὅποιον θὰ συντελεσθῇ ἡ ἀπαιτουμένη ἐργασίκ, ὅστε ὁ ἑορτασμὸς νὰ ἀποθῇ ἀντάξιος τοῦ πανηγυρισμοῦ στησαμένου γεγονότος.

Εἰς τρεῖς δεκαπενταμελεῖς εἰδικὰς ἐπιτροπὰς ἀνετέθη ἡ ἀντέλεσις τοῦ προγράμματος, ητις θὰ γίνη κατόπιν ἐπισταμένης μελέτης, ὡς

πρὸς τὰς λεπτομερεῖκς. 'Η α' ἐπιτροπή, ἡ τῶν 'Εορτῶν, θὰ μεριμνήσῃ διὰ τὴν Πανελλήνιον 'Εθνικὴν "Εκθεσιν τοῦ 1930, ητις θὰ περιλάβῃ ἔθνικὰ καὶ ἴστορικὰ καιμήλια, προϊόντα πλουτοποιηγικά, ἔργα εἰκαστικῶν τεχνῶν, καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν κύτης θὰ τελεσθῶσι ψυχαγωγικαὶ ἔργαται. ητοι ἀγώνες, παραστάσεις, συναυλίει. 'Εργίη ἀπαρκίτητος καὶ ἡ ἰδρυσις 'Εθνικοῦ θεάτρου, δραματικοῦ καὶ μελοδραματικοῦ.

'Η β' 'Επιτροπή, ἡ τῶν Μνημείων, θὰ ὁρίσῃ τοὺς τόπους εἰς οὓς θὰ ἀγεγερθῶσι μνημεῖα ἡ ἀναμνηστικὴ στῆλαι. η θὰ ἐντειχισθῶσι πλάκες. 'Επίσης θὰ μεριμνήσῃ διὰ τὴν συντήρησιν ἴστορικῶν οἰκιῶν.

'Απερφασίσθη ηδη ἡ ἔξαγορά ἐν Μεσολογγίῳ τοῦ οἰκίσκου ἐν ὃ διέμενεν ὁ ἀποκεφαλισθεὶς